

ANNELI MERILÄINEN

Kissojen talo



 SAGA
EGMONT

Kissojen talo

Anneli Meriläinen

Kissojen talo

SAGA Egmont

Kissojen talo

Copyright © 1989, 2023 Anneli Meriläinen and SAGA Egmont
All rights reserved

ISBN: 9788727082578

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Ilta oli jo tummunut, kun saavuimme San Remoon. Ilma oli kostean lämmintä. Kirkkaasti valaistujen katujen reunoilla kasvoi palmuja ja suurikokoisia kaktuksia. Jalkakäytävillä kulki tyylikkäästi pukeutuneita kauniita ihmisiä. Kaikkialla kaikui iloinen, sointuva italian kieli. Mutta minä olin niin väsynyt, etten juuri jaksanut katsella ympäristöä. Olimme lähteneet matkaan jo aamuvorhain. Milanossa olimme vaihtaneet usean tunnin odottelun jälkeen Genovaan menevään koneeseen. Matkalaukut painoivat, lapsi oli kalpea väsymyksestä ja kiukutteli minulle.

Käännyimme kadulle, joka kiemurteli ylös jyrkkää mäkeä. Jalkakäytävä oli niin kapea, että mahduimme siihen vain vaivoin rinnakkain. Kaksi mopoa kaarsi huimaa vauhtia mäkeä alas ja Mikko hypähti selkäni taakse suojaan. Mopoilijat katosivat kulman taakse. Laskin matkalaukut jalkakäytävälle ja huoahdin syvään ja pyyhkäisin kuuman ilman kostuttamat hiukset otsaltani.

– Kohta olemme perillä, sanoin lohduttaakseni yhtä paljon itseäni kuin lasta.

Toiveeni toteutui heti kun olimme päässeet seuraavaan kadunkulmaukseen. Valkoisessa katukilvessä luki suurin mustin kirjaimin Via Fratelli Asquasciati. Se oli etsimämme katu.

Talo oli rapattu kellanvaaleaksi joskus kauan sitten. Nyt rappaus halkeili pahoin, ja ikkunaluukkujen vihreä väri oli haalistunut lähes olemattomiin.

Kaikki luukut olivat tiukasti suljettuina. Näytti siltä kuin talo olisi nukahtanut ruususen uneen jo kauan sitten.

Puutarhaa kiersi kivinen muuri, jossa oli takorautainen portti. Väänsin ruostunutta kahvaa ja portti aukeni narahtaen. Katulamppujen valo ulottui vain osaan pihan kiveyksestä.

Kiiluvat silmät välkkyivät pimeässä ja tummat hahmot lähtivät liikkeelle.

– Äiti, katso! Mikko huudahti ja osoitti verkkaisesti liikehtiviä hahmoja. – Noin paljon kissoja!

Eläimet liikkuiivat pehmein, kevein askelin. Ne eivät paenneet meitä, vaan jäivät katsomaan kulkuamme. Mikko alkoi juosta kissoja kohti, mutta minä otin häntä kädestä.

– Älä koske niihin, varoitin. – Ne voivat raapaista sinua.

Talon ovi oli tummanruskeaa puuta. Se oli suurikokoinen ja juhlallisen näköinen. Aioin painaa soittokelloa, mutta muistin hätkähtäen, ettei talossa ollut ketään. Se oli tyhjillään meitä varten. Otin laukustani avainnippun. Avain kiertyi vaivalloisesti lukossa, vedin kaksin käsin ja ovi aukeni. Astuimme pimeään halliin.

Hamuilin käsilläni oven sivustoja, kunnes löysin katkaisimen. Himmeä valo syttyi ruusunpunaiseen varjostimeen, joka roikkui hallin katosta. Varjostimen reunoista riippui pitkiä ketjuja, joihin oli pujotettu erivärisiä lasinpaloja. Huoneen päädyssä olivat suurikokoiset kaksoisovet. Aukaisin toisen niistä ja näin takaani tulevassa ruusunhohtoisessa valossa suuren, aution huoneen. Huonekaluja oli vain muutama ja niitä peitti harmahtava suojakangas. Lattialla ei ollut mattoja eikä seinillä tauluja. Katselin hiljaista huonetta ja mieleni valtasi syvä apeus. Istuuduin tuolille oven viereen. Hartiani painuivat kasaan. Peitin käsillä kasvoni ja nyyhkytys vapisutti vartaloani. Lapsen kädet kiertyivät ympärilleni.

– Älä itke, äiti, Mikko sanoi lohduttavasti. – Olenhan minä tässä.

Aamupäivä oli jo pitkällä, kun heräsin. Kirkas auringonpaiste siivilöityi ikkunaluukkujen säleikköjen välistä huoneeseen. Mikko nukkui syvää unta sykkyrälle käpertyneenä kuin oravanpoikanen. Nousin varovasti ylös ja hiivin hiljaa huoneen poikki ikkunan luo ja aukaisin ikkunaluukut. Huoahdin syvään. Edessäni oli upea näkymä talon puutarhaan. Suuret palmut kohosivat kirkkaansinistä taivasta kohti. Pihalla kasvoi sypressejä, erilaisia kaktuksia ja monenkirjavina kukkivia pensaita ja pihamuuri oli tiheän köynnöskasvin peitossa. Alempaa rinteestä palmujen takaa kohosivat sipulinmuotoiset kirkontornit ja niiden vinot ristit kohti sinistäkin sinisempää taivasta.

Takaani kuului hätäinen huuto.

– Äiti, missä sinä olet?

– Täällä, sanoin ja käännysin katsomaan huoneeseen. Mikko istui sängyllä ja hieroi unisena silmiään. – Äiti on täällä.

Lapsi huomasi minut ja juoksi huoneen poikki luokseni. Nostin hänet syliini avonaisen ikkunan ääreen.

– Katsopa miten kaunista täällä on, sanoin ja osoitin vihreänä hehkuvaa puutarhaa.

Kuljin Mikon kanssa talon huoneesta toiseen ja availin ikkunaluukkuja. Kun auringonvalo tulvahti huoneisiin, paljastui karu totuus. Kaikki oli paksun pölyn peitossa ja huonekaluja oli vähän ja nekin rikkiinäisiä. Sohvat ja nojatuolit eivät olisi tarvinneet suojakankaita, sillä niiden päälliset olivat niin kuluneet, että alkuperäistä väriä oli vaikea arvailla, ja puuosatkin olivat halkeilleet. Ilmeisesti taloon oli jätetty vain ne huonekalut, joita kukaan ei ollut huolinut ammoin sitten suoritettussa

perinnönjaossa. Huoneiden laattalattiat olivat säilyneet ehjinä. Niissä oli kauniita, tarkalla väriaistilla valittuja kuvioita.

En ollut eläissäni nähnyt niin suurta kylpyhuonetta kuin talon kolmannesta kerroksesta löytämäni. Ylellisintä huoneessa olivat kaksi korkeaa ikkunaa, jotka avautuivat talon puutarhaan. Huoneen nurkassa oli suurikokoinen takka ja sen vieressä matala sohva. Keskellä huonetta oli kookas kylpyamme, jonka leijonankäpälän muotoiset jalat seisoivat tukevasti lattian tummansinivalkoisten laattojen päällä. Peilin himmeän kullanväriset kehykset olivat paksun tomun peitossa. Pieni pyöreä lavuaari oli upotettu marmoriseen pesupöytään. Pesupöydässä oli kaksi somaa nuppia. Toinen niistä jäi käteeni, kun aukaisin laatikon. Siellä oli sokin sokin hiusverkkoja, suurikokoisia hiusneuloja ja arvottomia koruja. Otin käteeni kaulaketjun, jossa oli läpikuultavia vihreitä lasihelmiä. Nauha oli katkennut ja helmet vierivät kolisten laatikon pohjalle.

Alakerran huoneita oli pidetty romuvarastona. Siellä oli tyhjiä pulloja, hummeriverkkoja, rikkinäisiä taulunkehyksiä...

– Älä tule tänne, huusin Mikolle. – Täällä on pölyistä ja likaista.

Yllättävintä oli talon suuri koko. Vuokrasopimuksessa oli mainittu talon pinta-ala, joten tiesin odottaa tilavaa rakennusta, mutta sittenkin huoneiden lukumäärä yllätti minut. Tuntui käsittämättömältä, että yksityishuvilassa oli kolme kerrosta ja kymmenittäin huoneita. Ihmettelin mielessäni, miten suuri perhe huvilassa oli asunut. Nyt meitä oli vain kaksi näissä valtavissa tiloissa, minä ja Mikko.

Päättös Italiaan lähdöstä oli tapahtunut niin nopeasti, etten ollut ehtinyt uskoa asiaa vielä todeksikaan, kun vuokrasopimus

oli jo tehty. Mieheni oli kuollut auto-onnettomuudessa edellisenä keväänä ja olin päättänyt myydä rivitalohuoneistomme.

Vanhempani ja ystäväni varoittelivat minua että katuisin, jos tekisin sen. En kuunnellut heitä. Olin vuoden ajan asunut huoneissa, joissa kaikki muistutti Kimmosta ja yhteiselämästämme. Se riitti minulle. Olin varma, että ahdistukseni ei helpottaisi ennen kuin pääsisin aloittamaan uuden elämän jossain aivan muualla. Myin talon huhtikuussa. Olin silloin jo sopinut, että muuttaisin poikani kanssa väliaikaisesti vanhempieni talon yläkertaan. Mutta ennen kuin ehdin aloittaa muuttopuuhat, näin lehdessä ilmoituksen, jossa matkatoimisto esitteli vuokrattavia huviloita ulkomailta. Olin ollut nuoruudessani vajaan vuoden ajan lapsentyttönä Pariisissa ja osasin mielestäni sujuvasti ranskaa. Tiesin kuitenkin, ettei Pariisi olisi sopiva paikka kuusivuotiaalle, joten päätin kysellä, löytyisikö Etelä-Ranskasta kesän ajaksi vapaata huvilaa.

Soitin innoissani matkatoimistoon, mutta tunnelmani laski sitä mukaa kuin virkailija luetteli hintoja. Mitä etelämpänä talo oli, sitä korkeammaksi nousi vuokra. Huokasin pettyneenä ja aioin jo sulkea puhelimen, kun kuulin virkailijan kysyvän:

– Kiinnostaisiko teitä Italia? Hintataso on siellä huomattavasti halvempi kuin Ranskassa.

En ollut koskaan käynyt Italiassa enkä puhunut maan kieltä. Mielessäni välähti kuva taskuvarkaista, jotka kiskovat turisti-paran olkalaukkua...

– Italian Rivieralla kaikki puhuvat ranskaa, virkailija vakuutti.
– Meillä on täällä vuokrattavien listoilla esimerkiksi San Remossa huvila. Se sijaitsee melko lähellä Ranskan rajaa.

Valvoin seuraavan yön ja aamulla päätös oli selvä. Me lähtisimme Italiaan. Ilmoittauduin italian kielen

intensiivikursseille, mutta koska aikaa oli vähän, tulos jäi
laihanlaiseksi. Ranskankielen taitoni auttoi minua
ymmärtämään italiaa, mutta en osannut puhua sitä kuin
muutaman tavallisen sanonnan verran.

San Remo yllätti minut. Mielessäni oli väikkynyt epämääräinen kuva pienestä merenrantakaupungista, joka koostui hiekkarannasta ja sen reunamille rakennetuista hotelleista. Sellaisesta kukkarunsaudesta ja eksoottisten kasvien määrästä kuin San Remolla oli tarjottavanaan, en ollut osannut edes uneksia. Olin ihmetellyt huvilamme kokoa, mutta pian huomasin, että tilavuudestaan huolimatta se oli kaupungin pienikokoisimpia. Rakennukset olivat niin suuria ja näyttäviä, että oikeampi nimitys niistä olisi ollut palatsi. Ne kohosivat pitkin jyrkkiä rinteitä kerros kerrokselta kuin suuret kermakakut. Jokaisen huvilan ympärillä oli laaja puutarha ja korkeisiin aitoihin oli kiinnitetty vihaisista koirista varoittavia kylttejä.

Värikkäillä tiilillä päällystettyä rantabulevardia varjosti palmupuiden pitkä rivistö. Heti kadun alkupäässä oli valkoinen patsas, joka esitti nuorta tyttöä tanssimassa kevyissä harsovaatteissa. Tytöllä oli kukkaseppel hartioillaan. Teksti patsaan jalkojen juuressa kertoi, kuka tyttö oli. Hän oli itse neiti Kevät, La Primavera.

Ensimmäinen asia, minkä huomasin heti kun olimme tulleet San Remon keskuskadulle Corso Matteottille, oli ylenmääräinen hyvinvointi. Loistoautot kiisivät pitkin katua, jota reunustavat ylellisyysliikkeet pursuivat kaikkea mitä rahalla voi saada: kimaltelevia koruja, upeita vaatteita, tyylikkäitä kenkiä, koristeellisia hajuvesipulloja... Aineellinen hyvinvointi näkyi myös jalankulkijoissa. He olivat pukeutuneet muodikkaasti ja vauraannäköisesti. Mutta ilmassa oli myös sellaista hyvinvointia, jota ei voinut mitata rahalla. Ihmisistä henki elämäniloa ja tyytyväisyyttä, joka Pohjolan talvesta tulleelle oli uutta ja outoa.

Minusta tuntui kuin olisin joutunut keskelle onnellisten ihmisten valtakunnasta kertovaa satunäytelmää.

Unohduin katselemaan kadun varren näkymiä, niin että kuljimme etsimämme osoitteen ohitse. Palasimme takaisin ja siinähan talo oli, miltei vastapäätä kirkkaassa auringonpaisteessa hohtavaa valkoista Casinoa. Oven vieressä oli kuparinvärinen kyltti, jossa luki Avvoc. Paolo Doria.

Talon portaikko oli vanha ja arvokkaannäköinen. Seinille ja kattoon maalatut kuviot olivat kuluneet miltei näkymättömiin ja sileäksi hioutuneita, leveitä kiviportaita kiersi koristeellinen rautakaide.

Asianajajan toimisto oli talon toisessa kerroksessa. Koputin oveen ja vastauksena kuului naisen heleä ääni:

– Avanti!

Mustahiuksinen nuori nainen istui pöydän kulmalla ja puhui puhelimeen. Hän vilkaisi meihin ja viittilöi kädellään tulemaan peremmälle. Hän nauroi heleästi puhelimeen ja pitkien hyvästijättöjen jälkeen laski luurin alas. Sitten hän katsoi meihin ja esitti italiaksi kysymyksen, jota en ymmärtänyt.

– Puhutteko ranskaa? kysyin ja katsoin hätäntyneenä ympärilleni tummasävyisessä toimistohuoneessa.

– Oui, oui, bien sûr, tyttö huudahti myöntävästi. – Oletteko sopineet tapaamisesta asianajaja Dorian kanssa?

– Ei, ei..., sanoin edelleen hätäisesti. – Olemme tulleet eilen illalla Suomesta. Olen vuokrannut hänen asiakkaansa huvilan ja sovin matkatoimiston kanssa, että otan heti tultuani yhteyttä häneen.

– Aah! tyttö sanoi ja nosti veikeästi sormensa pystyyn. – Hetki vain.

Hän heilautti mustia hiuksiaan ja käveli viereiseen huoneeseen kauniina, tyylikkäänä ja itsevarmana.

Katsahdin Mikkoon. Arvokkaan näköinen toimistohuone oli tehnyt hänetkin vaiteliaaksi. Poika katseli silmät suurina katon koristekuviota.

Ovi aukeni ja hajuvesipilvi, johon sekoittui aavistus valkosipulin tuoksua, levisi jälleen huoneeseen.

– Olkaa hyvä, menkää sisälle, tyttö sanoi ja hymyili aurinkoisesti. – Hän ottaa teidät vastaan.

Ensimmäiseksi silmäni tavoittivat seiniä peittävät kirjahyllyt ja laatikot. Sitten huomasin kuluneet nahkanojatuolit ja lopuksi mahtipontisen suuren pöydän. Sen takana istui hämmästyttävän nuori ja komea mies. En ollut etukäteen miettinyt, millainen asianajaja Doria olisi, mutta tällaiseksi en missään tapauksessa olisi osannut häntä kuvitella. Mutta kummallista kyllä, minun oli myönnettävä, että hän sopi tähän ympäristöön. Miehellä oli yllään lämpimän vihreä villapusero, joka korosti kauniisti hänen ruskettuneita kasvojaan ja auringon tumman kullanvärisiksi paahtamia hiuksia.

– Ciao, caro, mies tervehti Mikkoa mutkattomasti. Poika katsoi häneen vaiteliaana.

Otin paperit laukustani ja ojensin ne miehelle. Hämmästykseni huomasin käteni vapisevan.

– Niin tosiaan..., mies sanoi ja katsoi hajamielisesti papereita.
– Villa dei gatti... sehän on ollut vuokrattavana.

Villa dei gatti, kissojen talo. Kuulin ensimmäisen kerran huvilaa nimitettävän siten.

Mies kääntyi tuolissaan ja katsoi etsivästi mappirivistöä.
Sitten hän painoi pöydällään olevaa pientä soittokelloa.
Mustahiuksinen tyttö liukui huoneeseen.

– Lucia, etsisitkö minulle kreivitär von Schönburgin paperit?
mies sanoi.

Tyttö veti paperit laatikosta ja asetti ne miehen eteen. Tämä selasi niitä ja sanoi sitten välinpitämättömästi:

– Asia on selvä. Vuokrasopimus on pätevä. Ainoastaan siinä tapauksessa, jos talo myydään ennen elokuun loppua, sopimus raukeaa.

– Mitä! huudahdin ja katsoin häntä vihasena. – Minulle nimenomaan luvattiin, että saan asua huvilassa koko kesän.

Mies levitteli käsiään ja sanoi:

– Siitä teidän on keskusteltava talon omistajan kanssa. Minä en voi puuttua asiaan.

Tunsin, että minua oli petetty, mutta en aikunut antaa periksi.

– Minä olen maksanut vuokran elokuun loppuun asti, sanoin tiukasti, – ja aion myös asua talossa niin kauan.

– Madame, mies sanoi ja kumarsi minulle aavistuksen verran.
– Voin vakuuttaa, ettei ole syytä huoleen. Talon on ollut myytävänä jo lähes kymmenen vuoden ajan eikä ainoatakaan halukasta ostajaa ole ilmaantunut. Miksi ihmeessä joku kiinnostuisi huvilasta juuri tänä kesänä?

Miehen ruskettuneille kasvoille levisi aseistariisuva hymy.
Tunsin pienten kellojen alkavan kilkattaa päässäni. Räpyttelin silmiäni ja katsoin mieheen hämilläni. Hän jatkoi yhä hymyään.
Lopulta minun oli pakko vastata siihen. Kättelimme ja Mikko sai hiuksilleen hyväilyn miehen kädestä.

Olin vieläkin pyörällä päästäni, kun astuimme hämärästä porraskäytävästä kirkkaaseen auringonpaisteeseen. Mitä mies oli

loppujen lopuksi sanonut, mietin kulkiessamme uutta kotiamme kohti. Ja mitä luvannut? Ja miksi polveni vapisivat niin omituisesti?

Kissat makasivat liikkumatta auringonpaisteessa talon edustalla, kun kuljimme kiveyksen poikki portilta talon ovelle. Muutamat niistä raottivat laiskasti silmänsä, mutta yksikään ei liikahtanut. Jokainen näytti olevan eri tavoin kirjava.

– Voi miten kivoja, Mikko sanoi haaveksivasti. – Saanko ottaa yhden niistä omakseni?

– Et, sanoin tiukasti. – Et missään tapauksessa.

– Miksi en? poika kysyi nyrpeänä ja katsoi yhä kissoja.

– Ne ovat likaisia kulkukissoja, sanoin ja työnsin hänet avonaisesta ovesta taloon. – Jos kosket niihin, voit tulla sairaaksi.

Illalla Mikon nukahdettua kuljin yksin talon puutarhassa. Oli juuri se hetki illasta, jolloin auringon lämmittämä kosteus vaihtui edessä olevan yön viileydeksi. Kuljin pitkin puutarhan sorateitä hartiahuivi olkapäilläni. Palmujen lehvät huojuivat hiljaa tullessa, ja jostain leijui eksoottisten kukkien makeaa tuoksua. Pysähdyin polulle ja katsoin taloa, joka kohosi ylimmällä pengerryksellä. Talon luokse veivät lohkeilleet kiviportaot, joita, samoin kuin ylimmän pengerryksen terassia, kiersivät jyrkät kivikaiteet. Pengerrykset portaitten molemmin puoli olivat villeinä kasvavien kukkien peitossa.

Nousin pengerrykselle ja pysähdyin seisomaan terassille. Kuu loisti kirkkaana ortodoksisen kirkon sipulikupoleitten yläpuolella. Kadulta kantautui elämän ääniä, autojonojen hiljaista huminaa, moottoripyörien pärinää ja iloisia huutoja. Ja

kun oikein pinnistin kuuloani, saatoin erottaa kadun äänien takaa meren vaimean kohinan.

Tuloillan pakokauhu, joka jälleen illan pimettyä oli alkanut hiipiä mieleeni, väistyi taka-alalle. Jäljelle jäi vain epämääräinen, kaihoisa tunne. Tunsin kesken haaveitteni viileän yötuulen hartioillani ja minua vilutti. Hartiahuivini oli liukunut terassin kiveykselle. Kumarruin nostamaan sen ylös ja lähdin sisälle huvilaan.



Romanttinen jännäri aurinkoisesta Italiasta!

Yhden lapsen äiti Alma Lund on päättänyt muuttaa kesäksi Italiaan. Almalla on takanaan raskaita aikoja; onhan hänen miehensä menehtynyt tapaturmaisesti edellisenä keväänä. Voisiko Italian aurinko tuoda valoa myös Alman synkkään elämään?

Perillä San Remossa Almaa ja hänen poikaansa odottaa suuri, rapistunut huvila. Salaperäinen talo vetää puoleensa paikallisia kissoja. Lisäksi naapurissa asuu erikoinen ruhtinas, joka herättää Almassa pelonsekaisia tunteita. Millainen onkaan huvilan salattu menneisyys?

Anneli Meriläisen (s. 1947) tuotanto koostuu kuudesta romanttisesta romaanista. Lisäksi hän on kirjoittanut kirja-arvosteluja, runoja ja matkakertomuksia.